

120

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 marca 1991 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 27 września 1973 r. o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich rodzin (Dz. U. z 1983 r. Nr 31, poz. 145, z 1986 r. Nr 42, poz. 202, z 1989 r. Nr 35, poz. 190 i z 1990 r. Nr 36, poz. 206), art. 7 i 28 ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. z 1983 r. Nr 31, poz. 146, z 1989 r. Nr 32, poz. 169 i Nr 35, poz. 190 oraz z 1990 r. Nr 36, poz. 206), art. 26 ust. 1 pkt 4 dekretu z dnia 4 marca 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1983 r. Nr 27, poz. 135, z 1989 r. Nr 35, poz. 190 i z 1990 r. Nr 36, poz. 206), art. 24 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin (Dz. U. z 1989 r. Nr 46, poz. 250 i z 1990 r. Nr 36, poz. 206), art. 24 ust. 4 oraz w związku z art. 37 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. — Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 i Nr 25, poz. 187, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1986 r. Nr 42, poz. 202 i z 1990 r. Nr 36, poz. 206), art. 4 ust. 6 i art. 33 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1989 r. Nr 25, poz. 137 i Nr 74, poz. 441, z 1990 r. Nr 36, poz. 206 i z 1991 r. Nr 7, poz. 24) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz. U. Nr 7, poz. 41, Nr 41, poz. 238 i Nr 71, poz. 418 oraz z 1991 r. Nr 12, poz. 49) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 5 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Okręgowy inspektor pracy Państwowej Inspekcji Pracy oraz państwowy wojewódzki inspektor sanitarny mogą wystąpić do oddziału ZUS o wymierzenie dodatkowej składki w wysokości 5% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne pracowników zakładów pracy, w których stwierdzono pogorszenie warunków pracy wyrażające się wzrostem co najmniej jednego z następujących czynników:

1) udziału liczby zatrudnionych w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia oraz przy pracach szczególnie uciążliwych — w liczbie zatrudnionych bezpośrednio w produkcji, jeżeli wzrost tego udziału nie wynika wyłącznie ze zmniejszenia zatrudnienia na stanowiskach bezpośrednio produkcyjnych,

2) liczby zachorowań na choroby zawodowe, które zostały spowodowane występującymi zagrożeniami,

3) liczby wypadków przy pracy, w tym w szczególności wypadków o powtarzających się przyczynach,

4) liczby rent przyznanych z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych, o których mowa w pkt 2.

2. Dodatkowa składka, o której mowa w ust. 1, może być wymierzana zakładom pracy określonym w art. 3 Kodeksu pracy, z wyłączeniem jednostek organizacyjnych prowadzących gospodarkę finansową na zasadach określonych w prawie budżetowym.”;

2) w § 7:

a) w ust. 1:

— pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) wypłat należności z tytułu podróży służbowych, w tym dodatków dewizowych, czarterowych i innych wypłat w walucie obcej związanej z podróżą służbową za granicę, z zastrzeżeniem ust. 1a, oraz z tytułu wyrównywania wydatków ponoszonych przez pracownika w związku z wykonywaniem pracy poza stałym miejscem pracy lub poza stałym miejscem zamieszkania, m. in. dodatków i ryczałtów za rozłąkę, strawnego, dodatków godzinowych, wypłacanych w przedsiębiorstwie państwowym „Polskie Koleje Państwowe”;

— po pkt 24 dodaje się pkt 25 w brzmieniu:

„25) premii i nagród za oszczędne zużycie paliwa płynnego i za oszczędne wykorzystanie ogumienia.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Podstawę wymiaru składek stanowi równowartość dodatków dewizowych wypłaconych pracownikom zatrudnionym na morskich statkach handlowych i rybackich, obliczona według kursu walut obowiązującego w dniu wypłaty dodatku — w wysokości ustalonej dla celów emerytalno-rentowych w układzie zbiorowym.”;

3) w § 10 w ust. 3 po wyrazach „wynikającą z ust. 1” dodaje się wyrazy „i z § 9”;

4) w § 11 dodaje się na końcu zdanie:

„W razie osiągnięcia dochodu za niepełny miesiąc, kwotę podstawy wymiaru składek zmniejsza się odpowiednio, przyjmując, że miesiąc liczy 30 dni.”;

5) w § 14:

a) skreśla się ust. 7 i 8,

b) ust. 9 i 10 otrzymują brzmienie:

„9. Zakład pracy opłaca składki i przesyła deklarację rozliczeniową za dany miesiąc do 15 dnia następnego miesiąca.

10. Oddział ZUS w szczególnie uzasadnionych przypadkach może ustalić dla zakładu pracy inny niż określony w ust. 9 termin opłacania składek i przesyłania deklaracji rozliczeniowej.”;

6) § 22 otrzymuje brzmienie:

„§ 22. 1. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie stanowi, z zastrzeżeniem ust. 2, dochód bieżąco zadeklarowany przez jednostkę gospodarki uspołecznionej za zgodą osoby, która zawarła umowę, nie niższy jednak od kwoty odpowiadającej 60% przeciętnego wynagrodzenia.

2. Jeżeli w umowie określono wysokość dochodu z jej wykonywania kwotowo albo w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie stanowi dochód z wykonywania umowy podlegający podatkowi od wynagrodzeń, pomniejszony o opłacony podatek.”;

7) po § 23 dodaje się § 23^a w brzmieniu:

„§ 23^a. Za miesiąc, w którym nastąpiło rozpoczęcie lub zakończenie wykonywania umowy albo współpracy i była ona wykonywana tylko przez część tego miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek, o której mowa w § 22 ust. 1 i w § 23, zmniejsza się odpowiednio, przyjmując, że miesiąc liczy 30 dni.”;

8) w § 29 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W deklaracji rozliczeniowej rolnicza spółdzielnia produkcyjna i spółdzielnia kółek rolniczych wykazuje łącznie kwotę składek na ubezpieczenie członków i pracowników oraz wypłaconych im świadczeń podlegających finansowaniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.”;

9) w § 31:

a) dodaje się nowy ust. 2 w brzmieniu:

„2. Za miesiąc, w którym nastąpiło rozpoczęcie lub zakończenie działalności gospodarczej albo współpracy i była ona wykonywana tylko przez część tego miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek, o której mowa w ust. 1, zmniejsza się odpowiednio, przyjmując, że miesiąc liczy 30 dni.”;

b) dotychczasowy ust. 2 otrzymuje oznaczenie ust. 3;

10) w § 45 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje ust. 2 w brzmieniu:

„2. Za miesiąc, w którym nastąpiło rozpoczęcie lub zakończenie działalności twórczej i była ona wykonywana

tylko przez część tego miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek, o której mowa w ust. 1, zmniejsza się odpowiednio, przyjmując, że miesiąc liczy 30 dni.”;

11) w § 46 w ust. 2 po wyrazach „opłacania składek” skreśla się wyrazy „a także wydaje legitymację ubezpieczeniową”;

12) w § 48 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dla twórcy objętego przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin lub innymi przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym, obowiązek opłacania składek powstaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym zgłosił wniosek o objęcie zaopatrzeniem emerytalnym twórców.”;

13) po § 48 dodaje się § 48^a w brzmieniu:

§ 48^a. Obowiązek opłacania składek ustaje z końcem miesiąca kalendarzowego, w którym:

1) twórca zaprzestał wykonywania działalności twórczej,

2) ustalono prawo twórcy do emerytury lub renty, chyba że zgłosił on wniosek deklarujący dalsze opłacanie składek,

3) twórca podjął pracę, z tytułu której został objęty przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin lub innymi przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym, chyba że zgłosił on wniosek deklarujący dalsze opłacanie składek.”;

14 § 52 otrzymuje brzmienie:

„§ 52. W 1991 r. składka na ubezpieczenie społeczne, o której mowa w § 4 i 27, za członków spółdzielni i pracowników zatrudnionych bezpośrednio w produkcji rolnej jest opłacana w części wynoszącej 25% podstawy jej wymiaru przez jednostkę prowadzącą produkcję rolną albo przez osobę fizyczną prowadzącą gospodarstwo rolne lub dział specjalny w rozumieniu przepisów o podatku rolnym, jeżeli nie prowadzi ponadto innej działalności gospodarczej, w pozostałej zaś części, wynoszącej 18% podstawy wymiaru składki, jest refundowana Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych z budżetu państwa.”

§ 2. Minister Pracy i Polityki Socjalnej ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji paragrafów, ustępów i punktów.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 kwietnia 1991 r., z tym że przepisy § 1 pkt 2 oraz pkt 14 wchodzi w życie z mocą od dnia 1 stycznia 1991 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. K. Bielecki*